

pronunță și cu *št'* și cu *šč'*: *pišt'elka-piščalka* „fluier, tilincă”; *št'epil'-ščepil'* „a vaccina”; *št'ast'e - ščest'a* „noroc”; *frišt'ejši - friščejši* „mai iute”; *ešt'e, ešt'i - ešče* „încă”; *Št'efan - Ščefan*. În locul lui *všt'* se pronunță *čt'* în cuvântul *načt'ivil'* „a vizita” Bl.

13

Cuvintele de tipul *zdravie*, la nominativ singular, în Vz, primesc terminația *-ja, -a* (de proveniență slovacă centrală¹) sau *-je*, (de origină slovacă răsăriteană²). De ex.: *a: poludňa* „amiază”; *je, e: ovocje* „fructe”; *podňebje* „cerul gurii”; *mlat'eňe, mlat'enje* „treierat”; *ražďe, šuškaňe* „șoptire”.

Sînt cuvinte care au două variante: *zdravja - zdravje* „sănătate”; *uhl'a - uhl'e* „cărbuni”; *požehnaňa-požehnaňe* „binecuvîntare”, *dojeňa - dojeňe* „muls, mulgere”.

După cum se vede din exemplele enumerate, la Vz. formele slovace răsăritene sînt preponderente.

În schimb la Bl am notat numai *a, ja: zdravja, stavjaňa* „clădire”; *cestovaňa* „călătorie”; *jed'eňa* „mîncare”; *spevaňa* „cîntare”; *l'ist'a* „frunze”; *hnojeňa* „gunoier”; *dojeňa* „muls”; *post'elaňa* „așternut”; *mut'eňa* „bătutul (untului)”; *prad'eňa* „toarcere”; *sjať'a* „semanat”; *ražď'a* „vreascuri, găteje”.

14

Substantivele de tip *srdce* la nom. acc. sing. se termină în *e* (particularitate slovacă centrală³ sau în *o* (particularitate slovacă răsăriteană⁴: *e: srce* „inimă”; *oje* „oiște”; *pol'e* „cîmp”; *more* „mare” Vz.; *o: vreco* „sac”, Vz, Bl.

Unele cuvinte se pronunță și cu *-o* și cu *-e: vajce - vajco* „ouă”; *pl'ece - pl'eco* „umăr”, Bl, Vz.

15

Substantivele de tipul *l'udia, otcovia* la nominativ plural primesc terminațiile *-ja, -a* și *-ovja*, de origină slovacă centrală⁵: *rod'ičja* „părinți”; *l'ud'a - l'ud'ja* „oameni”; *brat'a* „frați”; *sused'ja* „vecini”; *zat'ja* „gineri”; *učitel'ja* „învățători” Bl; *sinojva* „fiii”; *ocovja* „tați, părinți”; *zat'ovja* „gineri”; *gazdovja* „gospodari”; *kmotrovja* „cumetri”, Bl, Vz.

16

În cazul genitiv și locativ plural al substantivelor de toate trei genurile, la Bl și Vz este răspîndită terminația *-ox*, obișnuită în graiurile slovace răsă-

¹ V. Vážný, *Nářečí slovenská...*, p. 261 și harta Nr. 26.

² *Ibidem*.

³ V. Vážný, *Nářečí slovenská*, p. 261 și harta Nr. 25; J. Fedák, *Zo šarišského hláskoslovía. Sborník Škultétyho*, p. 512; Št. Tóbbik, *op. cit.*, p. 110 și harta, izoglosa Nr. 6.

⁴ V. Vážný, *Nářečí slovenská*, p. 261 și harta Nr. 25; J. Fedák, *Zo šarišského hláskoslovía. Sborník Škultétyho*, p. 512; Št. Tóbbik, *op. cit.*, p. 110 și harta izoglosa Nr. 6.

⁵ V. Vážný, *Nářečí slovenská*, p. 261 și harta Nr. 23.